

הכותב לאשתו פרק תשיעי כתובות פו.

עין משפט נר מצוה

לא א טושיע ח"מ ס' טו
 טעף כג:
 לב ב מיי פ"ז מהלכות
 מוחל ומינה הלכה י
 סגנו עיניו כד טושיע שם
 ס' טו טעף כג ולב וס' טו
 שפ טעף א:
 לג א מיי פ"ז מהלכות
 אצות הלכה ד סגנו
 עשין מוח טושיע אה"ע ס'
 קב טעף ד:
 לד ד מיי שם טושיע שם
 טעף א:
 לה ה מיי פ"א מהל'
 מלוה ה"ו טושיע
 ח"מ ס' קא טעף ב:
 לו ז מיי שם טושיע שם
 טעף א:
 לו ז מיי פ"א מהלכות
 מלוה הלכה ח סגנו
 עשין נד טושיע שם ס' קו
 טעף א:

תיוזל ותיחלה דאמה לגבי אביה. קשה לרצונו יתחק דמה הרוחה הא אמרינן בסמוך מאן דדאין דינא דגרמי מגזי ציה דמי שטרא מעליא ורב נחמן גופיה דאין דינא דגרמי בהגזל צתרא (ב"ק קטו): גבי ההוא גזרלא דלחזוי אכריא דמיני ויש מפרשים דקטנה הייתה כמו"ה הפעוטות ממתנן מתנה ולא מחייבא מדניי דגרמי ולרצונו יתחק נראה מתוך כך דלא מחייבא מדניי דגרמי אללא דמיס שנתנו לה על כתובתה ולא כל הכתובה (ו) ומלא שמועות הרבה ומינה לא נמיאצא לרש"זא לשון מגזי ציה דמי שטרא מעליא דמשמע דחייב לשלם כל הכתוב צטור ומציא ראייה מהא דאמרינן בפ"ד דקדושין (דף נו): התקדשי לי צטור חוב או שהיה לו מלוה ציד אחרים והרשה עליהם ר"מ ואמר מקודשת ומי"א אינה מקודשת ואמסי דצדשמואל קא מייפלגי דלמנר המוכר שטר חוב לחצירו וזכו ומחלו מחול מר אית ליה ולהכי אינה מקודשת דלא סמכה דעתה הולאי ויכול למחול ואם היה חייב לשלם כל הכתוב צטור אמאי לא סמכה דעתה הא אינו רשאי למחול שיתכרך לשלם לה (ו) והשתא לא תיקשה היאך השהיה רב נחמן עלה להפסיד ממנו אחרים צטביל קורבה שהרי לא היה מפסידן לגמרי שהיו מחזירין להם מעות שנתנו מ"מ קצת יש לגמגמן: **לבעל חוב מפסקין** ליה בזווי. אומר רצונו מס דג' דינין חלוקים למלוה ולניאן ולשכיר לבעל חוב אית ליה זוי לא מצי לסלקוי צארעא כדאמרינן הלא וניאן אפילו אית ליה זוי מסלק ליה צארעא וצטכיר אפי' לית ליה זוי אמרי' ליה זיל טרח וצנין ואייתי זוי דתנן צפרק הצית והעליה (צ"מ קמ). היה עושה עמו צצנין וצקס ואמר טול מה שעשית צצכרן קאי שומעין לו ומשמע **לאפילו דליית ליה זוי** (א):

תיוזל ותיחלה דאמה לגבי אביה. קשה לרצונו יתחק דמה הרוחה הא אמרינן בסמוך מאן דדאין דינא דגרמי מגזי ציה דמי שטרא מעליא ורב נחמן גופיה דאין דינא דגרמי בהגזל צתרא (ב"ק קטו): גבי ההוא גזרלא דלחזוי אכריא דמיני ויש מפרשים דקטנה הייתה כמו"ה הפעוטות ממתנן מתנה ולא מחייבא מדניי דגרמי ולרצונו יתחק נראה מתוך כך דלא מחייבא מדניי דגרמי אללא דמיס שנתנו לה על כתובתה ולא כל הכתובה (ו) ומלא שמועות הרבה ומינה לא נמיאצא לרש"זא לשון מגזי ציה דמי שטרא מעליא דמשמע דחייב לשלם כל הכתוב צטור ומציא ראייה מהא דאמרינן בפ"ד דקדושין (דף נו): התקדשי לי צטור חוב או שהיה לו מלוה ציד אחרים והרשה עליהם ר"מ ואמר מקודשת ומי"א אינה מקודשת ואמסי דצדשמואל קא מייפלגי דלמנר המוכר שטר חוב לחצירו וזכו ומחלו מחול מר אית ליה ולהכי אינה מקודשת דלא סמכה דעתה הולאי ויכול למחול ואם היה חייב לשלם כל הכתוב צטור אמאי לא סמכה דעתה הא אינו רשאי למחול שיתכרך לשלם לה (ו) והשתא לא תיקשה היאך השהיה רב נחמן עלה להפסיד ממנו אחרים צטביל קורבה שהרי לא היה מפסידן לגמרי שהיו מחזירין להם מעות שנתנו מ"מ קצת יש לגמגמן: **לבעל חוב מפסקין** ליה בזווי. אומר רצונו מס דג' דינין חלוקים למלוה ולניאן ולשכיר לבעל חוב אית ליה זוי לא מצי לסלקוי צארעא כדאמרינן הלא וניאן אפילו אית ליה זוי מסלק ליה צארעא וצטכיר אפי' לית ליה זוי אמרי' ליה זיל טרח וצנין ואייתי זוי דתנן צפרק הצית והעליה (צ"מ קמ). היה עושה עמו צצנין וצקס ואמר טול מה שעשית צצכרן קאי שומעין לו ומשמע **לאפילו דליית ליה זוי** (א):

תורה אור השלם

1. הלא פרס קרעב לחקך ויגמיר מרודים תביא ביה כי תראה ערם ויבטחו ומבשרך לא תתעקל: ישיעה נח ז

תוספות ר"ד (המשך)

א"ל ר"ז ליכא דליכא לה עצה תיוזל ותחלה לתובתה דאמה לגבי אביה ותיהודי ותירתייה מניה שמעה אלה ואחלת אמר ר"ז עשינו עצמינו צערכי הידיים מעיקרא מאי סבר ולבסוף מאי סבר מעיקרא סבר ומבשרך לא תתעקל ולבסוף סבר אדם חשוב שאני: אי קשיא כיון דקרינא ליה גרמא צניקין היכי הוה מייחא לפרשת רשע ונוק להפסיד הלוקחים י"ל איהו להרויח דידה צקמיון ונוקא ממילא קאמי ומשום נוקא דאחורית לא צטכיר רווחא דקריבתא: ואי וקיל דאמרי' (אמרי' דגרמי דלמאן דדאין דינא דגרמי מגזי ב"י דמי שטרא מעליא. וה"נ נמי דיין דינא דגרמי כפי הגרמי [דאיחא שם] הוורא גברא דאחוי כריא דחייטי דבי ר"ג אתא לקמיה דר"ז חייבי' לשלומי מהא דתנן ואם מחמת הגולן חייב להעמידו שדחו וקיל דאחויי אהויי וא"כ מאי הרווחא התב שמהל לאבי' ונתחייבה היא לשלם: תשובה האי דאסבד ר"ז עצה זו מפני שלא היה לו הבת נכסים שיכול הלווק להפסיד ממנה. והאי דאמרי' ותיהודי ותירתייה מניה לאו דוקא שהרי אביה היה בחיים אלא הי"ק אביה יורש כתובת אמה שיתן לה בכל יום מתנה מפורסמת ממנה שיתור רוצה האב שיהי' לבתו ממה שיהי' ללווק וכוין שמתנה בעלמא ונתנו לבתו א"י הלווק לגבות ממנה ש"מ כן נתן לה שלא יהא רשות שיתן לה ללווק ממנה א"י שנתן לה מעט מעט שנתן לה לפרנסה אבל לעולם אם היה נכסי לבת הי"ג דבבי לוקח מינה דר"ז דיין דינא דגרמי: גופא א"ש המוכר שטר חוב לחצירו וזכו ומחלו מחול ואפי' יורש מחלו א"י רביה דר"ז ואי פקח הוא מקרקש ליה בזווי וכתב הלווק שטר חוב למכור א"י הלווק הוא פקח מרצה הלווק במעות קודם שיעשו קנוייה המלוה עם הלוה אמר מאן דדאין דינא דגרמי מגזי ב"י דמי שטרא מעליא (וביאר הרב שבכל ענין שהמלוה מבטל השטר ביד הלווק בין שמחלו ללוה בין שאומר פרוע הוא וגורם ללווק להפסיד השטר חייב לשלם לו דמי כל השטר מעליא אבל אם הביא עדים

תיוזל ותיחלה דאמה לגבי אביה. קשה לרצונו יתחק דמה הרוחה הא אמרינן בסמוך מאן דדאין דינא דגרמי מגזי ציה דמי שטרא מעליא ורב נחמן גופיה דאין דינא דגרמי בהגזל צתרא (ב"ק קטו): גבי ההוא גזרלא דלחזוי אכריא דמיני ויש מפרשים דקטנה הייתה כמו"ה הפעוטות ממתנן מתנה ולא מחייבא מדניי דגרמי ולרצונו יתחק נראה מתוך כך דלא מחייבא מדניי דגרמי אללא דמיס שנתנו לה על כתובתה ולא כל הכתובה (ו) ומלא שמועות הרבה ומינה לא נמיאצא לרש"זא לשון מגזי ציה דמי שטרא מעליא דמשמע דחייב לשלם כל הכתוב צטור ומציא ראייה מהא דאמרינן בפ"ד דקדושין (דף נו): התקדשי לי צטור חוב או שהיה לו מלוה ציד אחרים והרשה עליהם ר"מ ואמר מקודשת ומי"א אינה מקודשת ואמסי דצדשמואל קא מייפלגי דלמנר המוכר שטר חוב לחצירו וזכו ומחלו מחול מר אית ליה ולהכי אינה מקודשת דלא סמכה דעתה הולאי ויכול למחול ואם היה חייב לשלם כל הכתוב צטור אמאי לא סמכה דעתה הא אינו רשאי למחול שיתכרך לשלם לה (ו) והשתא לא תיקשה היאך השהיה רב נחמן עלה להפסיד ממנו אחרים צטביל קורבה שהרי לא היה מפסידן לגמרי שהיו מחזירין להם מעות שנתנו מ"מ קצת יש לגמגמן: **לבעל חוב מפסקין** ליה בזווי. אומר רצונו מס דג' דינין חלוקים למלוה ולניאן ולשכיר לבעל חוב אית ליה זוי לא מצי לסלקוי צארעא כדאמרינן הלא וניאן אפילו אית ליה זוי מסלק ליה צארעא וצטכיר אפי' לית ליה זוי אמרי' ליה זיל טרח וצנין ואייתי זוי דתנן צפרק הצית והעליה (צ"מ קמ). היה עושה עמו צצנין וצקס ואמר טול מה שעשית צצכרן קאי שומעין לו ומשמע **לאפילו דליית ליה זוי** (א):

תיוזל ותיחלה דאמה לגבי אביה. קשה לרצונו יתחק דמה הרוחה הא אמרינן בסמוך מאן דדאין דינא דגרמי מגזי ציה דמי שטרא מעליא ורב נחמן גופיה דאין דינא דגרמי בהגזל צתרא (ב"ק קטו): גבי ההוא גזרלא דלחזוי אכריא דמיני ויש מפרשים דקטנה הייתה כמו"ה הפעוטות ממתנן מתנה ולא מחייבא מדניי דגרמי ולרצונו יתחק נראה מתוך כך דלא מחייבא מדניי דגרמי אללא דמיס שנתנו לה על כתובתה ולא כל הכתובה (ו) ומלא שמועות הרבה ומינה לא נמיאצא לרש"זא לשון מגזי ציה דמי שטרא מעליא דמשמע דחייב לשלם כל הכתוב צטור ומציא ראייה מהא דאמרינן בפ"ד דקדושין (דף נו): התקדשי לי צטור חוב או שהיה לו מלוה ציד אחרים והרשה עליהם ר"מ ואמר מקודשת ומי"א אינה מקודשת ואמסי דצדשמואל קא מייפלגי דלמנר המוכר שטר חוב לחצירו וזכו ומחלו מחול מר אית ליה ולהכי אינה מקודשת דלא סמכה דעתה הולאי ויכול למחול ואם היה חייב לשלם כל הכתוב צטור אמאי לא סמכה דעתה הא אינו רשאי למחול שיתכרך לשלם לה (ו) והשתא לא תיקשה היאך השהיה רב נחמן עלה להפסיד ממנו אחרים צטביל קורבה שהרי לא היה מפסידן לגמרי שהיו מחזירין להם מעות שנתנו מ"מ קצת יש לגמגמן: **לבעל חוב מפסקין** ליה בזווי. אומר רצונו מס דג' דינין חלוקים למלוה ולניאן ולשכיר לבעל חוב אית ליה זוי לא מצי לסלקוי צארעא כדאמרינן הלא וניאן אפילו אית ליה זוי מסלק ליה צארעא וצטכיר אפי' לית ליה זוי אמרי' ליה זיל טרח וצנין ואייתי זוי דתנן צפרק הצית והעליה (צ"מ קמ). היה עושה עמו צצנין וצקס ואמר טול מה שעשית צצכרן קאי שומעין לו ומשמע **לאפילו דליית ליה זוי** (א):

תיוזל ותיחלה דאמה לגבי אביה. קשה לרצונו יתחק דמה הרוחה הא אמרינן בסמוך מאן דדאין דינא דגרמי מגזי ציה דמי שטרא מעליא ורב נחמן גופיה דאין דינא דגרמי בהגזל צתרא (ב"ק קטו): גבי ההוא גזרלא דלחזוי אכריא דמיני ויש מפרשים דקטנה הייתה כמו"ה הפעוטות ממתנן מתנה ולא מחייבא מדניי דגרמי ולרצונו יתחק נראה מתוך כך דלא מחייבא מדניי דגרמי אללא דמיס שנתנו לה על כתובתה ולא כל הכתובה (ו) ומלא שמועות הרבה ומינה לא נמיאצא לרש"זא לשון מגזי ציה דמי שטרא מעליא דמשמע דחייב לשלם כל הכתוב צטור ומציא ראייה מהא דאמרינן בפ"ד דקדושין (דף נו): התקדשי לי צטור חוב או שהיה לו מלוה ציד אחרים והרשה עליהם ר"מ ואמר מקודשת ומי"א אינה מקודשת ואמסי דצדשמואל קא מייפלגי דלמנר המוכר שטר חוב לחצירו וזכו ומחלו מחול מר אית ליה ולהכי אינה מקודשת דלא סמכה דעתה הולאי ויכול למחול ואם היה חייב לשלם כל הכתוב צטור אמאי לא סמכה דעתה הא אינו רשאי למחול שיתכרך לשלם לה (ו) והשתא לא תיקשה היאך השהיה רב נחמן עלה להפסיד ממנו אחרים צטביל קורבה שהרי לא היה מפסידן לגמרי שהיו מחזירין להם מעות שנתנו מ"מ קצת יש לגמגמן: **לבעל חוב מפסקין** ליה בזווי. אומר רצונו מס דג' דינין חלוקים למלוה ולניאן ולשכיר לבעל חוב אית ליה זוי לא מצי לסלקוי צארעא כדאמרינן הלא וניאן אפילו אית ליה זוי מסלק ליה צארעא וצטכיר אפי' לית ליה זוי אמרי' ליה זיל טרח וצנין ואייתי זוי דתנן צפרק הצית והעליה (צ"מ קמ). היה עושה עמו צצנין וצקס ואמר טול מה שעשית צצכרן קאי שומעין לו ומשמע **לאפילו דליית ליה זוי** (א):

תיוזל ותיחלה דאמה לגבי אביה. קשה לרצונו יתחק דמה הרוחה הא אמרינן בסמוך מאן דדאין דינא דגרמי מגזי ציה דמי שטרא מעליא ורב נחמן גופיה דאין דינא דגרמי בהגזל צתרא (ב"ק קטו): גבי ההוא גזרלא דלחזוי אכריא דמיני ויש מפרשים דקטנה הייתה כמו"ה הפעוטות ממתנן מתנה ולא מחייבא מדניי דגרמי ולרצונו יתחק נראה מתוך כך דלא מחייבא מדניי דגרמי אללא דמיס שנתנו לה על כתובתה ולא כל הכתובה (ו) ומלא שמועות הרבה ומינה לא נמיאצא לרש"זא לשון מגזי ציה דמי שטרא מעליא דמשמע דחייב לשלם כל הכתוב צטור ומציא ראייה מהא דאמרינן בפ"ד דקדושין (דף נו): התקדשי לי צטור חוב או שהיה לו מלוה ציד אחרים והרשה עליהם ר"מ ואמר מקודשת ומי"א אינה מקודשת ואמסי דצדשמואל קא מייפלגי דלמנר המוכר שטר חוב לחצירו וזכו ומחלו מחול מר אית ליה ולהכי אינה מקודשת דלא סמכה דעתה הולאי ויכול למחול ואם היה חייב לשלם כל הכתוב צטור אמאי לא סמכה דעתה הא אינו רשאי למחול שיתכרך לשלם לה (ו) והשתא לא תיקשה היאך השהיה רב נחמן עלה להפסיד ממנו אחרים צטביל קורבה שהרי לא היה מפסידן לגמרי שהיו מחזירין להם מעות שנתנו מ"מ קצת יש לגמגמן: **לבעל חוב מפסקין** ליה בזווי. אומר רצונו מס דג' דינין חלוקים למלוה ולניאן ולשכיר לבעל חוב אית ליה זוי לא מצי לסלקוי צארעא כדאמרינן הלא וניאן אפילו אית ליה זוי מסלק ליה צארעא וצטכיר אפי' לית ליה זוי אמרי' ליה זיל טרח וצנין ואייתי זוי דתנן צפרק הצית והעליה (צ"מ קמ). היה עושה עמו צצנין וצקס ואמר טול מה שעשית צצכרן קאי שומעין לו ומשמע **לאפילו דליית ליה זוי** (א):

גליון הש"ס

רש"י ד"ה פריעת בע"ה וכו' ולא שיק דא"ר. צ"מ ד' מע פ"ט וע"ש וע"פ:

מוסף רש"י

הובא בסוף התוספת

תוספות ר"ד

הפחות והולקן לא מצי לפחול זכותו של בעל ולא משום טעמא דקרקעא קאמר כדפרשי. וכל שם הדבר כדפרשי שטרא המנה בעין ולא קנאו הלווק ק"ג כדפרשי וכו' מיהו כ"ז שלא מחלו יכול הלווק לגבות ממנו ולא מצי למימר לאו ב"ד ד"א שלא יהא א"ל באדרכתא יחי' ניהלי' דמצי למיבעי' אבל לא קנאו ק"ג שלא יוכל המוכר למחול (ובא) ואם באן הלווק על הלוה וא"ל פרעתי מללוה ויפטר פרוע מכל לך דין הוא שיכופף הלווק את המלוה שישבע לו שלא פרעו כיון כל שטרות דשעין ליה פרוע הוא דמישבע מלוה ושקיל לוקח וה"נ משבע מלוה ושקיל. ואי לא בעי מלוה לאשתבע ל"ה ישלם דמיס ללווק משום הואי מק"ט בוודאי אי מת מלוה לא מצי למיפר ליה פרוע הוא דשבעה וזי אינה אלא להפסי דעתו של לוח. וכוין שהמלוה אינו בחיים מי ישבע לו ואי אמר ליה ייבעו לי בני מלוה שבעות היווישן שלא פקדין אבא שטר ליה פרוע הוא הדין עמו והלווק הולק וכופה אותו. ואם המלוה הלך למיפר אין המלוה יכול לדחות את הלווק בעבור שבעוה זו שלא נתקנה אלא להפסי דעת הלווק וכוין שפר מה מי שישבע לו גובה הלווק בלא שבעוה. וי"ל שאם נתנו המלוה בכתה לחצירו וטעין הלוה פרוע הוא א"ע"ם שהמלוה אמנת דבריו ולא מבעיין לו אלא אמר' קנויה עשו שיהא ואגור'ם ליה פרע למקבל המתנה שהשטר מסור בידו ואם פריעת למלוה לך דין עמו שיחזור לך מעותך אבל אין הדבר כן דמיו דאי בעי מצי הכא מפני שידו כידה לאו למימרה דה"ל כבאי דאי הוה מצטרפין לתעמא דידו עדיפא מידה הוא אמרה ל"י כרבא אלא תמי לך דידו כידה רכיון שיש לו זכות בכספים במנה אין יכול למחול וזהו (והרב פוסק ה"ש כבאי) קריית' ר"ז וזינתה כתובתה בטובת גאווה. פי' בדמים מעטים לקנאה ספק שאם תמות הלווק יושבה בעלה ואם תתגרש יזכה הלווק בכתובה איגרשא שכיבא אתו לזכות קחבעו לברתה.